

**ОЙКОНІМИ НА -ани (-яни),
УТВОРЕНІ ВІД СЛОВ'ЯНСЬКИХ КОМПОЗИТНИХ ІМЕН**

В основі цієї групи ойконімів лежать особові назви-композити типу *Драгомир* (>*Драгомирчани*), *Ждомисл* (>*Ждомисляни*). Вони є праслов'янською антропонімією спадщиною праіндоєвропейського походження, яка стала невід'ємною складовою частиною староукраїнської антропонімічної системи. Антропоніми цього типу утворювалися злиттям двох основ. У праслов'янський період такі назви виражали цілу думку-речення, яке містило відповідне побажання дитині. Тому, як відзначають дослідники, семантика багатьох з них була незрозумілою уже в епоху виникнення писемності слов'ян [3, 46]. Серед відкомпозитних антропонімічних назв виділяють безсуфіксні і суфіксальні утворення.

Дослідження структурних особливостей композитних імен, їх генези широко висвітлені в науковій літературі як у загальнослов'янському масштабі, так і у межах антропонімії конкретних слов'янських народів [8; 13; 3].

Двочленні твірні основи засвідчені в поодиноких ойконімах зазначеного типу. Це пов'язуємо з тим, що продуктивний розвиток назв на **-ани (-яни)** як ойконімної моделі на території слов'ян відбувався тоді, коли двочленні іменні утворення вже відживали.

Драгомирчани (1): (*Драгомирчани*, 2001, ІФ, Івано-Франківський р-н, СГН Укр: 139), (*Драгомирчани*, 1946, Стн, Укр АТП: 510), (*Драгомирчани*, 1931, Станіславівський деканат, ЛШ: 128), (*Drohomirczany*, 1890, староство Станіславів, SORG: 555), (*Drohomirczany*, ЙФМ, Й VI – 28, Ф VI – 97: 107), (*Drohomirczany*, 1531, Львівська земля, MRPS IV/III: 396), (*Drohomirczany*, 1439, AGZ XII: 64), від *драгомирчани* „рід чи піддані Драгомирка” < ОН

Драгомирко < ОН *Драгомир* (*Драго* < *Drogo-* + *миръ* < *-mir*) < *Drogomir* (Malec: 97); чеськ. *Dragomir* (Svoboda: 75); укр. *Драгомиръ* (Демчук: 39; Тупиков: 133).

Ждомисляни (1): (*Zdomyslany*, 1661, Волинь, Ратненське староство, LWR III: 235), (*Zdomyślany*, перша половина XVII ст., Волинське воєводство, Ратненське староство, *ŽD V*: 161), від *ждомисляни* „рід чи піддані Ждомисла” < ОН *Ждомисл* (*Zdi-* < *Zdimir*, *Zdibor* (Malec: 84) + *-mysl* < *Dobromys*, *Bolemysl* (Malec: 99)).

Казимирияни (1): (*Казимирияни*, з XVIII ст. , 1961 р. об’єднаний із с. Струмок, Чрв, Карпенко Схід: 55), від *казимирияни* „рід чи піддані Казимира” < ОН *Казимир* (*Kazi-* < *kazici* „нищити, руйнувати” + *-mir*, Malec: 90–97), пор. ОН *Казимир* (Бірыла I: 93; Трійняк: 162), ПН *Казимир*, *Казимирко*, *Казимиров* (СП: 165), ПН *Кажимир* (Чучка: 245). За даними Ю. О. Карпенка, це село належало Йону *Казимиру*, тож ойконім, на думку мовознавця, походить від прізвища (Карпенко: 55).

Ойконіми, утворені від скорочених слов’янських імен-комполит (гіпокористиків). В основу географічних назв на **-ани (-яни)** покладено не лише двочленні іменні основи, але й деривати комполит – скорочені двочленні особові назви, утворені шляхом усічення основ. Підставою для їх виникнення була непридатність раніших двочленних особових назв для щоденного вжитку з огляду на їх громіздкість і довжину. Тенденція до скорочення імен-комполит намітилася ще у праіндоєвропейський період. Натомість розширилася сфера вживання імен відкомполитного походження як продуктивного і динамічнішого виду слов’янських імен (*Добръ – Добровой, Маль – Малославъ*) [3, 52].

У пам’ятках засвідчені ойконіми з гіпокористичними твірними основами безсуфіксного і суфіксального типів.

Безсуфіксні твірні основи. Відповідно до структури твірних основ поділяємо їх на окремі групи:

– безсуфіксні твірні основи з повним скороченням одного з членів комполитного імені:

-вел- (< *wel-* < *weli-* „welić” веліти): **Веляни (1-?):** пол.? (*Velany*, 1526,

MRPS IV/I: 291), від *веляни* „рід чи піддані *Веляна*” < ОН *Велянь* < ОН *Вель* < ОН *Велиславъ*, *Велемир* (Демчук: 68), *Велебор*, *Велемысл* (Пачичъ: 14), пор. аналогічний хорватський топонім *Veljane* (Barac-Grum: 28);

-*від-* (< *vid-* < бачити, Svoboda: 91) (пор. *Веденя* Иванов, 1606 (Веселовский: 64); ОН *Веда* (Бірыла II: 84), пор. апелятив *віда* „звістка, повідомлення” (ЕСУМ I: 391)): **Відани (1):** (*Відани*, 1946, См, Грунський р-н, Укр АТП: 527), від *відани* „рід чи піддані *Відана*” < ОН *Віданъ* < ОН *Відъ* < *Vidhost*, *Malovid* (Svoboda: 91);

-*вол-* (< *wol-* < *woli-* „*wolić*” хотіти, Males: 126): **Воляни (1):** (*Воляни*, 1931, Буський деканат, ЛШ: 27), (*Воляни*, 1884, Золочівський округ, РР Укр: 378), (*Wolany*, ЙФМ, Й XVIII – 40, Ф XVIII – 31: 69), пор. пол. *Wolany* (Podlawska: 70), від *воляни* „рід чи піддані *Воляна*” (пор. блр. Андрей *Волянъ* (Тупиков: 150), чеськ. *Volan* (Svoboda: 309)) < ОН *Волянъ* < ОН *Воль* < *Wolbor*, *Wolmir* (Males: 126; Демчук: 69). Цілком імовірно, що ця географічна назва могла утворитися від слов'янського імені відапелятивного походження *Воля* (Реєстр: 534);

-*гор-* (< *-gor* „горіти”, Males: 87): **Горани (1 -?):** (*Horany*, Віленська губернія, 1532, AS III: 396), (*Horany*, 1890, Любачівський п-т, SORG: 109), від *горани* „рід чи піддані *Горана*” < ОН *Горанъ* < ОН *Горъ* < *Dalegor*, *Sobiegor* (Males: 87), назва могла виникнути і від найменування людей, які прийшли з гір або оселилися у гористій місцевості. Д. Г. Бучко зараховує топонім *Горани* (Любачівський п-т) до так званих родових або відродинних ойконімів на **-и/-і** на зразок *Витки*, *Бігалі*, які відрізняються від відетнонімних ойконімів на **-ани** (**-яни**) нульовими афіксами, а наявні в їх основах суфікси є не топонімо-, а антропонімотвірними [1, 155]. У її основі мовознавець убачає відкомPOSITне ім'я: *Горани* – від антропоніма *Горанъ* (Морошкин: 61) < *Горивой*, *Гориславъ* (Морошкин: 62) [1, 159];

-*жит-* (< *žitъ* „*vita*” життя, Svoboda: 93): **Житани (1):** (*Житани*, 1601, Володимирський п-т, Сел РУ 1569-1647: 425), (*Žytany*, 1534, Володимирський п-т, AS III: 467), від *житани* „рід чи піддані *Житана*” < ОН *Житанъ* < ОН

Žitomir, Žitislav (Svoboda: 93), *Žitigoj* (Демчук: 59). Існують і паралельні назви цього поселення *Житані, Житань*. А. П. Корепанова кваліфікує назву *Житань* як похідну від іменника на **-ань** від д.-рус. жито „їжа”, тобто „місце, де засівали хліб”, В.П. Шульгач говорить як про можливість утворення назви за допомогою суфікса **-j-** від особового імені **Житань*, так і про форму *Житяни* – похідне на **-ани (-яни)** [11, 48];

-з-би- (< *zby-, by-* „byti” бути, Malec: 72–73): **Збляни, Ізбляни (1-?)**: (*Збляны*, 1514, Віленська губернія, Л Метр I: 836), (*Зьбляне, Їзбляне*, 1487–1489, Віленська губернія, Л Метр II: 284, 310); пор. пол. *Zblany* (1478, Слонімський п-т, AS III: 17), від *збляни* „рід чи піддані *Збляна*” < ОН *Зблян* < ОН *Збислав* (Веселовский: 121), *Zbygniew, Zbilut* (Malec: 73), *Збирад, Збивой* (Пачичь: 108), можна пов’язувати з апелятивом *ізба́*, пор. словен. *izba* „кімната”, чеськ. *jizba* „кімната”, пол. *izba, żba* „кімната, палата” (Фасмер II: 120); фонетичні зміни – виникнення епентетичного [л’] після губного [б] під впливом [j] (*Збляни* ← **Zbjany*);

-крас-: Красляни (1): (*Красляни*, 2001, Чрг, Прилуцький р-н, СГН Укр: 213), (*Красляни*, 1946, Чрг, Прилуцький р-н, Укр АТП: 670), (*Красляне*, XVII ст., Прилуцький полк, Лаз III: 154), пор. блр. *Красняны* (Рап Мін: 139), від *красляни* „рід чи піддані *Красляна*” < ОН *Краслянъ* < ОН *Красъ* < *Красимир, Krasibor* (Демчук: 59), *Krasomysl* (Svoboda: 95), *Красислав* (Пачичь: 31); приголосний [л’] виник за аналогією до слів з епентетичним [л’] після губних приголосних під впливом [j]. Можливе й інше тлумачення – основа ойконіма пов’язана з апелятивом *красний* „гарний, вродливий” (Митр. Іл. ЕС II: 286).

– безсуфіксні утворення, сформовані скороченням частини першого і другого членів композитного імені:

Гошани (1): (*Гошани*, Городоцький р-н, Льв, 1946 р. переіменоване на с.Градівка, ІМСУ Льв: 258), (*Hoszany*, 1890, староство Рудки, SORG: 455), (*Hosczany*, ЙФМ, Й XIV – 355, Ф XIV – 126: 86), (*Гошани*, 1649, Львівська земля, ЖІУР V: 223), (*Hosczany*, 1509, Львівська земля, MRPS IV/II: 54), від *гошани* „рід чи піддані *Гоша*” < ОН *Гошь* < *Го[де]с[лавъ]* чи *Го[сти]с[лавъ]*,

Гостиславъ (Демчук: 88), фонетичні зміни [с] → [ш] (пор. [9, 172]). Можливо, ойконім відкатоїконімний: *гошани* „переселенці з НП *Гоша*” (*Hoscza*, 1521, MRPS IV/I: 221).

Твірні основи, ускладнені суфіксами. Поряд із повними двочленими особовими назвами і їх скороченими варіантами зафіксовано гіпокористичні назви, що виникали від антропонімів, утворених за допомогою суфіксів.

Твірні основи з суфіксом -ч- (< -к-), що має демінутивне значення і надає антропоніму значення здрібнілості (при *-ч* < *-к*). Суфікс *-к-* один із найпродуктивніших в українській мові. Зокрема, є багато прізвищ, у яких згаданий суфікс має демінутивний характер (*Балко, Дерев'янка, Сливко*) [7, 140]. У пам'ятках XVI ст. у великій кількості представлені антропоніми – гіпокористики на *-ко*. Також виявлено понад 300 варіантів імен християнського походження з цим формантом [5, 75].

Більчани (1): (*Bielczany*, 1545, Жидачівський п-т, MRPS, IV/III: 240), від *більчани* „рід чи піддані *Білка*” > ОН *Білко* < ОН *Біл* < *Білослав, Белизар* (Демчук: 65)), а також є вірогідність, що назва відкатоїконімна, пор. НП *Белки* (Ск КГ, 229).

Верчани (1): (*Верчани*, 2001, Льв, СГН Укр: 71), (*Верчани*, 1946, Др, Укр АТП: 151), (*Верчани*, 1931, Стрийський деканат, ЛШ: 188), (*Wierczany*, 1890, староство Стрий, SORG: 573), (*Wierczany*, ЙФМ, Й XIV – 23, Ф XIV – 175: 51), (*Wierczany*, 1508, Стрийський п-т, ŻD XVIII/I: 115), (*Werczany*, 1460, AGZ XIII: 337), пор. пол. *Werczany* (1379, Ропчицький п-т, AS II: 59), від *верчани* „рід чи піддані *Верка*” > ОН *Верко* < ОН *Веръ* < *Верславъ* (Морошкин: 37; Худаш: 58).

Городчани (1): (рос. *Городчане*, 1864, Радомишльський п-т, Ск КГ: 150), (*Городчани*, 1852, Радомишльський п-т, Київська губернія, Сел РУ 1850-1861: 339), від *городчани* „рід чи піддані *Городка*” > ОН *Городко* (пор. *Pasko Horodko* (Демчук: 71) < ОН *Город* < *Grodzislav, Gorodislav* (Malec: 87)). Імовірно відкатоїконімне походження цієї назви: *городчани* „переселенці з НП *Городець*” (Жт, Рв, СГН Укр: 105), *Городок* (Вн, Вл, Жт, Льв, Рв та інші обл., СГН Укр: 106).

Ретчани (1): (*Retczany*, 1622, Летичівський п-т, Кр: 463), від *ретчани* „рід чи піддані *Pa(e)тка*” > ОН *Pa(e)тко* < *Recibor, Ratibor* (Malec: 106), пор. *Ратченко, Ратко* (Демчук: 80).

Твірні основи з суфіксом -ов.

Цей суфікс праслов'янського походження утворював особові назви у формі присвійного прикметника від іменникових основ, власних і загальних назв. Найчастіше особові назви на **-ов (-ев)** утворювалися: від християнських імен (*Samow* < *Самъ* < *Самуиль*; *Євстафиевъ* < *Євстафий*) і від прізвищ (*Пискуновъ* < *Пискунъ*, *Носовъ* < *Носъ*). Такі назви виражали ставлення до батька, матері та інших членів сім'ї, вказували на залежність іменованої особи від іншої [5, 24–25].

Маловани (1): (*Малованы*, 1765, Луцька земля, АЮЗР V/П/І: 418), від *маловани* „рід чи піддані *Малова*” < ОН *Малов*, пор. ПН *Малов*, *Малованюк*, *Маловичко* (СП: 224) < ОН *Маль* < *Мал[омиръ]* (пор. [9, 235]), *Malhost*, *Malobratc* (Svoboda: 78). Можливим є утворення цієї назви від слов'янського імені відапелятивного походження, пор. ОН *Малій*, *Малець* (Веселовский: 192), *Малко*, *Малич* (Бірыла II: 272).

Твірні основи з суфіксом -ич/-ик, який надає антропоніму патронічного значення. Суфікс **-ич** утворював: від особових назв похідні зі значенням нащадка, спадкоємця особи, згаданої в основі слова (*вотчичь*, *дедичь*); від назв предметів або від збірних назв осіб – назви осіб із значенням належності до предмета, до колективу, названого основним іменником (*шляхтич*, *местичь*) [3, 81].

Будичани (1): (*Будичани*, 2001, Жт, Чуднівський р-н, СГН Укр: 48), (*Будичани*, 1946, Жт, Чуднівський р-н, Укр АТП: 189), від *будичани* „рід чи піддані *Будича*” < ОН *Будич/-ик* < ОН *Будъ-* < *Будиславъ* (Веселовский: 52), *Budmir*, *Bohobud* (Демчук: 62). На підставі давності твірної основи та словотворчих засобів уважаємо назву пізньої фіксації відкомпозитною. Мовознавець І. М. Желєзняк стверджує, що назва села *Будичани* Чуднівського р-ну Жт **штучно вигадана** для перейменування с. *Сербинівка* всупереч мовним

законам, за зразком **відкатоїконімних ойконімів**, але за основу взято близький (але не повністю контактний) гідронім: річка *Будичина*, що знаходиться в басейні *Тетерева* (СГУ: 73). Дослідниця зазначає, що для гідроніма та ойконіма слід шукати спільне онімне джерело. Пряма залежність цих двох топонімів між собою сумнівна [4, 116–117]. Отже, походження назви неясне.

Дрогичани (1): (*Drohiczany*, 1462, Руське воєводство, Хелмський п-т, AGZ V: 207), (*Drohiczani*, 1564, Руське воєводство, Хелмський п-т, *ŻD XVIII*: 184), від *дрогичани* „рід чи піддані *Дрогича*” < ОН *Дрогич/-ук*, пор. пол. ОН *Drogisz* (Демчук: 73) < *Drogo-*, *-drog-* < *Drogomir*, *Lubodrog* (Malec: 83).

Твірна основа з суфіксом -х, який додається у переважній більшості до односкладових скорочень. Усічено-суфіксальні варіанти імен з суфіксом **-хъ** у староукраїнській, як і в усіх слов'янських мовах, належать до продуктивних. На думку Р. Й. Керсти, особові назви на **-хъ** утворювалися від давньослов'янських двоосновних особових назв (*Zdich* < *Zdebor*, *Zdemil*; *Stach* < *Stanislaw*) та від християнських імен (*Szych* < *Szymon*, *Woch* < *Wojciech*) [5, 95].

Дахани (1): (*Dahany*, 1890, староство Рава-Руська, SORG: 428), від *дахани* „рід чи піддані *Даха*” < ОН *Дах* (Веселовский: 92), ПН *Дах* (Bogdan: 43) < *Daczbogius*, *Dalibor* (Демчук: 37), *Dabog* (Svoboda: 74), *Dalegor* (Malec: 79), також ОН *Дах* може походити від давньоєврейського імені *Данило* (*dān'īl* „божий суд”) (Трійняк: 99-100). Р. І. Осташ слушно зауважує, що давнє ім'я з двочленного іменування помилково може сприйматися як апелятив: ОН *Дахъ* – як іменник *дах* [6, 105–106].

Твірна основа з суфіксом -уш, який виступає з нечітко визначеним значенням і утворює особові назви спільного роду. Він виявляє меншу продуктивність порівняно з іншими суфіксами. За допомогою суфікса **-уш** у праслов'янський період звичайно творилися гіпокористичні форми від антропонімійних композитів (*Boguš* < *Boguslaw*) [5, 85]. Ю. К. Редько твердить про неукраїнське походження цього суфікса, зокрема про можливе чеське та польське походження, причому прізвища на **-уш** утворювалися від власних імен

(*Богуш* від *Богуслав*, *Микуш* від *Микола*) і від прикметникової основи (*Велюш* „великий”, *М’якуш* „м’який”). Деякі прізвища з цим формантом, на думку вченого, мають неясну будову (*Бакуш*, *Вільшуш*) [7, 162].

Требушани (1): (*Требушани*, 1969, Рахівський р-н, ІМСУ Зк: 526), від *требушани* „рід чи піддані *Требухи*”, пор. апелятив *требуха/требух* „ненажера, жадібна людина” (Фасмер IV: 96) < ОН *Требуха* (пор. ОН *Требка*, *Требеневиць* (Реєстр: 561), *Теребушка* (Редько: 215), *Требуха* (Тупиков: 398), ПН *Требушан* (Чучка: 558)) < ОН *Требимирь*, *Требомысль* (Морошкин: 194), *Trzeboslaw*, *Trzebowit* (Малес: 119–120), *Треборад* (Пачичь: 105). П. П. Чучка теж виділяє у цьому східнозакарпатському ойконімі основу *Треб-* [10, 202]. Менш імовірно, назва відкатоїконімна – *требушани* „переселенці з НП *Требухи*” (пор. *Требухи*, 1893, Подільська губернія, Літинський п-т, Гульдман: 477). Фонетичні процеси: чергування [х] – [ш] унаслідок першої палаталізації задньоязикових приголосних. Зафіксовано аналогічну назву у чеському топоніміконі *Trboušany* [12, 279].

Такі ойконіми є надійним джерелом реконструкції давньоукраїнських, праслов’янських антропонімів. Ойконіми на **-ани (-яни)**, утворені від слов’янських імен-комполит репрезентують у своїх основах імена-комполити (*Драгомир*, *Ждомисл*), відкомполитні гіпокористичні імена: безсуфіксні утворення (*Гошани*, *Збляни*), суфіксальні утворення (*Верчани*, *Будичани*).

ЛІТЕРАТУРА

1. Бучко Д. Г. Відродінні ойконіми польсько-українського пограниччя // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Вип. 34. Част. II. – Львів, 2004. – С. 154–164.
2. Гумецька Л. Л. Нарис словотворчої системи української актової мови XIV–XV ст. – К., 1958. – 298с.
3. Демчук М. О. Слов’янські автохтонні особові власні імена в українській антропонімії XIV–XVII ст. – К., 1988. – 170 с.
4. Желєзняк І. М. Гідронімія басейну Тетерева в контексті балканських

та інших ономастичних зв'язків // Ономастика Полісся / Відп. ред. І. М. Желєзняк. – К., 1999. – С. 110–139.

5. Керста Р. Й. Українська антропонімія XVI ст. Чоловічі іменування. – К., 1984.

6. Осташ Р. І. Власні особові імена з однофонемними суфіксами в українській антропонімії середини XVII століття // *Linguistica slavica: Ювілейний збірник на пошану І.М. Желєзняк* / Відп. ред. В. П. Шульгач. – К., 2002. – С. 104–113.

7. Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища. – К., 1966.

8. Селищев О. М. Происхождение русских фамилий, личных имен и прозвищ // *Ученые записки Московского университета*. – 1948. – № 128. – С. 128–152.

9. Фаріон І. Д. Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини наприкінці XVIII – початку XIX ст. (з етимологічним словником). – Львів, 2001. – 370 с.

10. Чучка П. П. Проблеми дослідження середньовічної ономастики Карпат // *Студії з ономастики та етимології*. 2004 / Відп. ред. О. П. Карпенко. – К., 2004. – С.196–203.

11. Шульгач В. П. Ойконімія Волині: Етимологічний словник-довідник. – К., 2001. – 189 с.

12. Spal J. K výkladu místních jmén na -any // *Naše řeč*. R. XXXVIII. № 9–10. – Praha, 1955. – S. 274–280.

13. Svoboda J. Staročeská osobní jména a naše příjmení. – Praha, 1964. – 320 s.

СКОРОЧЕННЯ

Бірыла І Бірыла М. В. Беларуская антрапанімія. І: Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны по бацьку, прозвішчы. – Мінск, 1966.

Бірыла ІІ Бірыла М.В. Беларуская антрапанімія. ІІ: Прозвішчы, утвораныя ад апелятыўнай лексікі. – Мінск, 1969.

- Веселовский Веселовский С. Б. Ономастикон: Древнерусские имена, прозвища и фамилии. – М., 1974.
- Демчук Демчук М. О. Слов'янські автохтонні особові власні імена в українській антропонімії XIV–XVIII ст. – К., 1988.
- ЖІУР Жерела до історії України-Руси. – Львів, 1895–1903. Т. I–VII.
- ЙФМ Йосифінська (1785–1788) і Францисканська (1819–1820) метрики. Перші поземельні кадастри Галичини. Показчик населених пунктів. – К., 1965.
- ІМСУ Зк Історія міст і сіл Української РСР. Закарпатська область. – К., 1970. – 765 с.
- ІМСУ Лв Історія міст і сіл Української РСР. Львівська область. – К., 1968. – 979 с.
- Карпенко Схід Карпенко Ю. О. Топонімія східних районів Чернівецької області. Конспект лекцій. – Чернівці, 1965. – 62 с.
- Кр Крикун М. Кількість і структура поселень Подільського воєводства в першій половині XVII століття // Записки наукового товариства імені Т. Г. Шевченка. Праці Історично-філософської секції. – Львів, 2002. – Т. CCXLIII. – С. 374–521.
- Л Метр I Литовская метрика // Русская историческая библиотека. Т. XX. – Пб, 1903.
- Лаз Лазаревский А. Описание старой Малороссии. Т. I–III. – К., 1888–1902.
- Л Метр II Литовская метрика // Русская историческая библиотека. Т. XXVII. – СПб., 1910.
- ЛШ Шематизм Львівської єпархії на рік 1931–1932. – Львів, 1931.
- Митр. Іл. ЕС II Митрополит Іларіон. Етимологічно-семантичний словник української мови. Т. I–IV. – Вінніпег, 1979–1994.
- Морошкин Морошкин М. Я. Славянский именослов, или Собрание славянских личных имен в алфавитном порядке. – СПб., 1867.
- Пачичь Именословъ или рѣчникъ личны имена разны народа славенски скупію Іоаннъ Пачичь. – У Будиму, 1828. – 113 с.
- Рап Мін Рапановіч Я. Н. Словник назва населених пунктів Мінської вобласці. – Мінск, 1981. – 360 с.
- Редько Редько Ю. К. Довідник українських прізвищ. – К., 1969.
- Реєстр Реєстр Війська Запорозького 1649 року / Підг. до друку О. В. Тодійчук, В. В. Страшко, Р. І. Осташ, Р. В. Майборода. – К., 1995. – 588 с.
- РР Укр Робітничий рух на Україні 1861–1884 рр. – К., 1971.
- СГН Укр Горпинич В. О. Словник географічних назв України. – К., 2001. – 526 с.
- СГУ Словник гідронімів України / Укл. І. М. Желєзняк та ін. – К., 1979. – 780 с.
- Сел РУ 1569-1647 Селянський рух на Україні 1569–1647 рр. – К., 1993. – 534 с.

- Сел РУ 1850-1861 Селянський рух на Україні 1850–1861 рр. – К., 1988. – 448с.
- Ск КГ Сказания о населенных местностях Киевской губернии или статистические ... заметки... / Собр. Л. Похилевич. – К., 1864.
- СП Словник прізвищ / Гол. ред. К. М. Лук'янюк. – Чернівці, 2002. – 424 с.
- Трійняк Трійняк І. І. Словник українських імен. – К., 2005. – 509 с.
- Тупиков Тупиков Н. М. Словарь древнерусских личных собственных имен. – СПб., 1903.
- Укр АТП Українська РСР. Адміністративно-територіальний поділ. – К., 1947. – 1063 с.
- Фасмер Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. Т. 1–4. – М., 2004.
- Худаш Худаш М. Л. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів (Утворення від слов'янських автохтонних відкомполітих скорочених власних імен). – К., 1995.
- Чучка Чучка П.П. Прізвища закарпатських українців: Історико-етимологічний словник. – Львів, 2005. – 704 с.
- AGZ Akta Grodzkie i Ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej – Lwów, 1868–1935. – Т. I–XXV.
- AS Archiwum książąt Lubartowiczów Sanguszków w Sławucie. – Lwów, 1887–1910. – Т. I–VII.
- Barac-Grum Barac-Grum V. Motiviranost toponomastičkih osnova tvorenih sufiksom -ane // Втора југословенска ономастичка конференција. Скопје, 6–9 окт., 1977. – Скопје, 1980. – С. 27–31.
- Bogdan Bogdan F. Dictionary of Ukrainian Surnames in Canada. – Winnipeg, 1974. – 354 s.
- LWR Lustracja województwa Ruskiego 1661–1665. Cz. I–III. – Wrocław, 1970–1976.
- Malec Malec M. Budowa morfologiczna polskich złożonych imion osobowych. – Wrocław, 1971.
- MRPS Matricularum Regni Poloniae Summaria. Т. I–IV. – Varsoviae, 1905–1917.
- Onomastica. Rocz. XVII. Zesz. 1–2. – Wrocław– Warszawa – Kraków – Gdańsk, 1972. – S. 65–82.
- Podlawska Podlawska D. Nazwy etniczne z sufiksami -any i -ice na terenie Polski //
- SORG Spezial orts repertorium von Galizien. – Wien, 1893.
- Svoboda Svoboda J. Staročeská osobní jména a naše příjmení. – Praha, 1964. – 320 s.
- ЇD Źródła dziejowe. – Warszawa, 1876–1897. – Т. I–XXII.

У статті розглянуто українські ойконіми на -ани (-яни), утворені від слов'янських композитних імен. Засвідчено назви поселень з гіпокористичними твірними основами безсуфіксного і суфіксального типів. Такі ойконіми є надійним джерелом реконструкції давньоукраїнських, праслов'янських антропонімів.

Ключові слова: ойконім, антропонім, композита, гіпокористик, твірна основа.

The article deals with Ukrainian ojkonyms of -any (-yany), derived from compositive names. The author gives the names of populated areas with hypochorystic stems of suffixal and non-suffixal types. These ojkonyms serve to use ancient Ukrainian and Slavic anthroponyms in modern language.

Key words: ojkonym, anthroponym, hypochorystic, productive stem.